

Glas K

Glas K bi dete u svom fonološkom razvoju trebalo da usvoji sa 3-3,5 godine. Ali neretko ovaj glas deca ne izgovaraju pravilno ni na starijem uzrastu. Nepravilan izgovor porazumeva:

***omisija**-potpuno izostavljanje glas

***supstitucija**-zamenja glasa nekim drugom. Glasom, najčešće glasom T (npr. TUĆA umesto KUĆA, TOTA umesto KOKA...)

***distorzija**-izgovaranje sa blagim odstupanjem od pravilnog, što je retkost u praksi

Pozicija govornih organa za izgovor glasa L:

***usne razdvojene**

***zubići razmaknuti, brada se ne pomera**

***vrh jezika je iza donjih zubića i jezika se pomera unazad, kao kad kašljemo**

Priprema deteta za izgovor glasa K:

Kod izgovaranja ovog glasa, pozicija govornih organa nije vidljiva, pa detetu moramo da pomognemo da na druge načine „oseti“ (**taktilno i auditivno**) kako treba da izgovori glas K

*igramo se imitiranjem kašljanja (Kako kašlje deda, baba, Kako ti kašlješ)

*zamisli da ti je nešto zastalo u grlu, hajde da probamo da izbacimo iz grla

*igramo se pokvarenog radija, kako se čuje da krči

*grgućemo vodu, kad peremo zube, kako ispiramo grlo

*imitiramo kokodakanje i kukurikanje (na štapić zaljepimo sliku koke ili pevca i igramo se oglašavanja ovih životinja), onomatopeja žaba: KRE-KRE, patka: KVA-KVA, kišapada KAP-KAP...

Prilikom ovih aktivnosti, dete stavlja ruku na grlo, da bi i taktilno osutilo glas. Prvo Vi izvodite i detet stavlja ruku na Vaše grlo, a zatim pokušava da Vas imitira.

Kad samo dobili glas K, nastavljamo sa slogovima (spajamo glas K sa samoglasnicima) KA-KO-KI-KE-KU

Sledeća faza je izgovaranje

*reči u kojima je glas **K na početku**: KAPA, KESA, KIŠA, KOKA, KUĆA...(ovo je primer malog broja reči, u zavisnosti kojeg je uzrasta dete, možete zajedno smišljati reči na taj glas)

*rečenica Koka kljuca, kljuc, kljuc; Kuća ima krov; Kaja kašlje, Koka kljuca...

KUKURUZ
KUKURIČU,
KOKODAČU,
KUKURUZE KLJUCAJU.
KUKURIKU!
KOKODA!
KOLIKO KUKURUZA!

Kada je ova faza savladana prelazimo na reči i rečenice gde je ovaj glas **u sredini**

*slogovi: AKA, EKE, IKI, OKO, UKU

*reči: BAKA, DEKE, MIKA, SLIKA, OKO, SOKO, RUKA, KUKA

*rečenice: Seka slika, Mika je pekar, Baka plete rukavice...

Sledeća faza je usvajanje glasa K na kraju:

*slogovi: AK, IK, OK, UK, EK

*Рећи: RAK, MAK, ODŽAK, PAUK, JASTUK, TOČAK...

Zatim usvajamo glas l u tzv. Klasterima: KL-, KR-, KV-, KN-...

*reči: KLAN, KLAVIR, KRUNA, KRALJ, KVAR, KVADRAT, KNIN...

*Ispod teksta vam je dat spisak reči gde je glas K u svim pozicijama. Naravno ne treba da ponavljate sve ove reči. Izaberite po nekoliko iz svake grupe. Trudite se da vežbe izvodite kada je **dete raspoloženo** za rad (nekoj deci je to period pred spavanje...) i da **ne traju dugo** (10-ak minuta), ali da budu **svakodnevne**. Najbolje rezultate daje kontinuirano vežbanje.

Automatizaciju, tj. pravilnu upotrebu glasa, možemo da vežbamo da dete imenuje pojmove sa slike, bez prethodnog govornog modela, učenje pesmica gde se ovaj glas češće pojavljuje ili recimo kroz **kviz**:

1. Šta nosimo na glavi zimi?
2. Kako se zove prostorija u kući u kojoj su šporet i sudopera?
3. Kad pravimo testo, šta stavljamo u njega da bi poraslo?
4. Koja domaća životinja ima grivu?
5. Šta na glavi možemo da sečemo makazama, a šta na rukama?
6. Koja životinja živi u vodi, ima kleša i hoda unazad?

Igre detektiva Uхватimo glas K: izgovaramo nasumično reči I dete kada čuje reč u kojoj ima glas l, treba da pokaže unapred usvojen znak (da podigne ruku, da pljesne ili kako se već dogovorite)

Priča Kengur živi u Australiji. Australija je daleki kontinent. Kengur ima ogromne zadnje noge. Prednje noge su mu kratke. Rep mu je dugačak I jak. Kengur skače. Zbog dugačkih zadnjih nogu, kengur ne može da hoda. Kengur ima torbu na stomaku, u kojoj nosi svoje mladunce, kenguriće, dok ne porastu.

(Priču čitamo detetu, zatim postavljamo pitanja u vezi priče, kako bi osposobili detete da je samostalno ispriča. Dete ilustruje priču.)

Zagonetke

Ima klešta od alata,

Pa kleštima ribe hvata.

Napred-nazad

Korak mu je lak,

To je (rak)

Riba je najveća,

Kao brod, kao kuća,

Na glavi fontana,

Prska vodu svakog dana.

Istina je, nije mit.

To je ... (kit)

Предшколска установа „Моје детињство“ Чачак

Препоруке за децу узраста 3-5,5.године

Na drvetu raste,

Žuta I slatka,

Kad je vidi meda, smeši mu se njuška.

To je ... (kruška)

Marija Spasojević, logoped